

KUUSTBON

Prenumerationspris

1/1 år Kr. 2:—
1/2 " " 1:—

Utgiven av Svenska Folkförbundet.

Ansv. redaktör: **Andreas Stahl**, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53.
Utkommer varannan vecka.

Utlandet:

1/1 år Kr. 3:—
1/2 " " 1:50

Våra svenska kommuner och fattigvården.

Fattigvården i våra svenskbygder har varit och är ännu ett sorgligt kapitel i de svenska kommunernas historia. Icke därför att svenskfolket här skulle saknat blick för nödvändigheten av en god fattigvård, men rätt och slätt därför att det icke har varit möjligt att gå utvecklingen i förväg. Denna brist har gjort sig gällande i hela landet.

Nu håller emellertid en förändring därvidlag att inträda. Rikull kommun har under den senaste sommaren uppfört ett hem, en tillflyktsort för sina fattiga åldringar.

Rikull kommun har således äran att vara den första svenska kommunen, som i detta hänseende tagit steget fullt ut, en omständighet som länder kommunen till stor heder.

Nämnda ålderdomshem lovar att bli alldeles modernt och ändamålsenligt med rum för 10—15 interner. Aldrig någonsin, hoppas vi, skall det i Rikull kommun komma att finnas så många, som behöva anlita denna tillflykt, men man har därvid tänkt kanske även på grannkommunerna.

Undertecknad har ingen direkt statistik tillhands över de personer vilka under de senaste 20—25 åren ha helt åtnjutit underhåll av kommunen, men jag förmodar att sådana ej funnits mer än 5—6. Sålunda kan man anse, att antalet, jämfört med befolkningens antal inom samma kommun, som är omkr. 2400, är tämligen lågt.

Hemmets Journal

innehåller

veckans

•bästa

läsning

Det är säkert, att Vormsö kommun, som är den största svenska kommunen här, ej längre kommer att uppskjuta bygget av ett ålderdomshem. Om vi känna vormsöborna rätt, fattas ej heller där vilja och enighet, när det gäller en så behjärtansvärd sak som att bereda de orkeslösa och fattiga den vård, som de väl äro förtjänta av.

Vi må komma ihåg att även de kanske någonsång, när de voro i sin fulla livskraft, stått starka i kampen för fädernas arv och värnat hembygden för mycket skadligt och att vi, om de ej varit, kanske nu vore mycket fattigare.

Därför har samhället ingen rätt att kasta bort dem, när de ej mer orka tjäna det. Vi, liksom de, gå engång bort, men våra verk och gärningar skola ännu spåras, ehuru de varit goda eller dåliga.

Dessutom må här tilläggas att svenskbygden även i andra avseenden är i starkt framåtryckande. Sålunda har brandkårsväsendet utvecklats därhän att det nästan i varje by finnes en brandspruta stationerad samt dessutom ännu alarmlösklockor och div. andra brandredskap.

Endast brandförsäkringen ligger ännu så gott som nere, men det är att hoppas, att utvecklingen går hastigt även i detta avseende.

S—L.

Aktiv handelsbalans i Estland.

Estlands export uppgick under augusti till 7,3 miljoner och dess import till 5,3 miljoner, vadan handelsbalansen sålunda var aktiv med 2 miljoner kronor. Under de 8 första månaderna av innevarande år uppvisar handelsbalansen ett exportöverskott på 8,3 miljoner kronor. För samma period i fjol förekom ett importöverskott på 5 miljoner kronor.

„Spritkriget“ i full gång.

För någon tid sedan fängslade myndigheterna i Reval spritkungen Grönström (Kronström) och internerade honom. Några dagar senare beslagtogs gränsbevakningen en av hans spritbåtar och förde den till Reval, där lasten 142.000 liter sprit nu lossats och placerats i tullens magasin.

Nu ha emellertid Grönströms motståndare höjt på priset av spriten till 8—10 Fmk litern. Detta pris ansågs säkert av tyskarna vara alltför högt, varför dessa från Königsberg utsänt till Finska viken ett par fartyg, från vilka spriten säljes till „humant“ pris, 4:50 Fmk litern.

Två sjöolyckor.

För snart tvenne veckor sedan förolyckades tenne sprit-

smugglarfarkoster nära Baltischport. Den ena som påstods vara på väg till Hangö exploderade, varvid endast fartygets kapten räddade sig på en vrakspilla. Kaptenen blev uppfiskad av svenska ångaren „Isa“, som hämtade den skeppsbrutne till Reval. Strax, sedan meddelande hade ingått till fartygets ägare, beslöt denne att med en annan motorbåt bege sig platsen för att om möjligt ännu kunna bärga något. Utkommen till samma ställe, exploderade även denna båt, varvid endast tre män blevo räddade av fiskare, vilka märkte explosionen från stranden.

Genom de båda katastroferna omkommo sammanlagt 9 man. Vid den första olyckan omkom även en i Reval bosatt rikssvensk, kapt. K. G. Malmberg. Kapten Malmberg har en längre tid redan varit bosatt här och var medlem av härvarande svenska församling.

Orsaken till de minst sagt mystiska explosionerna har ej ådagalagts och det torde finnas rätt små möjligheter att någonsin få reda på den.

Vårt framtidshopp.

Ungdomen i det Svenska Estland är vårt framtidshopp. Det är dess kraft, som fordras för att bringa vår lilla stam upp ur fattigdom och mörker mot en lyckligare framtid. Det är ju ungdomen, som skall bygga och bo i ett framtida Aiboland. Därför bör den ställa målet högt och försöka nå det. „Allt stort har tagit sin början i ungdomens drömmar,“ säger skalden, och detta påstående är sant, ty vad ungdom vill och hoppas, skall bliva verklighet en gång.

Men har vår ungdom verkligen några framtidsdrömmar? Har den något mål, som den stävar att uppnå? Härpå kan svaras både ja och nej. Om den estlandssvenska ungdomen verkligen har några ideella intressen, så ligga de så djupt gömda och äro så undanträngda för ögonblickets nöjen, att de sällan komma till synes. De flesta sakna allt intresse, huru bittert det än kännes att tala därom. Jag minnes så väl de första Birkas-

eleverna. På deras tal och umgängessätt märkte man, att de voro de första „bildade“ ungdomarna. Det blåste en frisk vind från Birkas, men den möjade av. De senaste årens Birkas-elever ha strax efter skolans slut nedlagt sina vapen och återtagit sina gamla vanor och — glömt Birkas. Man märker ej mera någon skillnad mellan dem och övriga. Var på det beror, vet jag icke, men faktum är att man borde fordra mycket mera av dem i uppförande och seder. Men de sammansmälta som sagt med den övriga ungdomen, få „sparvar under hattarna“, gå med händerna i byxfickorna och „glömma“ att först knacka på dörren, då de gå på besök, ty det passar blott för fint folk.

Vår ungdom saknar i allmänhet även aktning för äldre personer. Mången ung man kallar far och mor Ni, men främmande, lika gamla personer, kallar han rätt och slätt du. Det borde vara raka motsatsen. Föräldrarna ha själva genom titeln „Ni“ byggt en mur mellan sig och barnen. Den vackra förtroligheten finnes icke, och ungdomen vågar ej anförtro sig åt föräldrarna — se där en stor brist i hemuppföstran! Därav kommer det sig, att de unga redan tidigt bli ensamma med sina tankar och glida allt längre och längre bort från far och mor. De antaga de äldres vanor och bli lika dessa. Vad hjälper det, att man i skolan lär barnen artighet och ett hyfsat sätt, då hemmen aldrig fordra dylikt, utan i bland t. o. m. skratta åt „sådant pjoller“. Orden „tack“, „ursäkta“, „förlåt“ och „var så god“ äro kinesiska och användas nästan aldrig. Skolbarnen begagna dem blott under skoltiden, men icke efteråt, ty de veta, att dylika ord blott användas i skolan. Eller vad säga våra ärade föräldrar därom? Det är naturligtvis fel på skolans undervisning! Nej, skolan gör nog sitt bästa, och lärarna, som utföra sitt verk i det tysta, få knappast ens höra ett tack från hemmens sida. Det är i stället all hemuppföstran som saknas. Det är i hemmet, som man

skall inpränta hyfsning i tal och seder. Det är helt enkelt föräldrarnas plikt — men huru många ha uppfyllt den? Ett fåtal kanske. Likaså välja de äldre sällan samtalsämne i barns närvaro. Barnen få veta allt mellan himmel och jord, och man spar icke heller på verdevärdigheter i deras närvaro. Huru lätt bli ej därför de unga själarna befläckade, och huru lätt ta de ej exempel av äldre. Ett missförhållande, som är ännu mera vanligt är det, att föräldrarna låta uppväxande flickor och gossar gå vart de vilja utan att ens bry sig om, när de skola komma hem. Sedan klagas det över att ungdomen är förvildad, att den aldrig lyder föräldrarna, men vem har först gett dem dessa rättigheter om icke hemmen. — Böj ungdomen, medan tid är, ty annars blir det för sent! Skyllen därför aldrig på dåligt umgänge, utan tänk först om ni gjort er plikt i uppfostringsfrågan. Jag har sett unga män i timtal stå vid någon väg och tala allsköns smörja, och det märkvärdiga är, att även flickorna gilla dylikt. I. st. f. att vid dylika tillfällen vända gossarna ryggen ekar en klingande skrattsalva från deras led. Det är råheft i tal, som är förspellet — kanske också efterspalet — till råhet i handling — och dithän glider vår ungdom beklagligt nog. Och vad återstår oss att göra? Skall ett framtida släkte med skam minnas oss, eller skall det prisa våra bragder och böja sig i stum andakt vid våra gravar? Vad tror ungdomen? — Nu äga vi ju ett svenskt gymnasium jämte Birkas. Låt oss hoppas, att dessa både skolor måtte bli en moralisk stödjepelare — ett ljus, som lyser hela den svenska ungdomen in på den rätta vägen — på den väg, som leder vårt folk mot en lyckligare framtid; först då kunna vi kalla Aibolands ungdom för „vårt framtidshopp.“ Därför manas Ni till kamp mot det, som är lågt och uselt. Det är Eder plikt, ty Ni bära ansyaret för vår framtid. Kämpen därför gemensamt och i enighetens tecken! Verken för det goda och sanna, och I gån seg-

rande fram mot målet, ty utan kamp har livet intet värde.

B—l—c.

Domkyrkan i Riga övertages av staten.

Såsom tidigare meddelats har en häftig strid uppblottat om domkyrkan i Riga, som hittills ägts av en tysk församling. Man företog t. o. m. folkomröstning för att få klarhet, vem kyrkan i framtiden skulle tillhöra. Folkomröstningen utföll till tyskarnas fördel. Även riksdagen har behandlat frågan och erkände även den tyskarnas rätt. Nu har emellertid frågan igen upptagits till behandling i regeringen och har denna, inseende att ingenting annat hjälpte, gentemot riksdagens och folkets vilja förklarat att kyrkan skall tillhöra staten.

Järnvägståget sprängdes i luften.

Från Finland meddelades hit att under de sovjetryska militärmanövrerna, som pågå i Rådskarelen, ett järnvägståg, bestående av tio vagnar och två lokomotiv, exploderat. Skadorna beräknas till 1 miljon kronor. Utom den materiella förlusten torde även ett större antal människor hava omkommit. Angående deras antal föreliggande tillsvidare inga uppgifter. Explosionen iaktogs från finska sidan, när den ägde rum nära gränsen.

Om orsaken till katastrofen föreliggande inga uppgifter. Man antar dock, att tåget varit lastat med starkt explosiva spängämnen, som genom någon oförsiktighet från tågpersonalens sida bragts att explodera.

Valutakrisen.

I den svåra krisen som de senaste dagarna rått på penningmarknaden börjar, enligt

senast ingångna meddelanden, inträda en svag förbättring. Engelska pundet visar tendens till ytterligare stegring. Krisen har medfört nedgång av de flesta länders valutor. Flera av länderna ha varit tvungna att frångå guldonden. Bland dessa även Sverige Norge och Danmark. Vilka följer krisen kommer att få för Europa kan ingen ännu förutspå. Tillsvidare råder allman osäkerhet.

Rådsryssland inställer skuldbetalningarna.

Från Stockholm ingick för ett par dagar sedan ett meddelande att Rådsryssland beslutat inställa på ett år alla skuldbetalningar som äro av internationell karaktär.

Meddelandet som ej är officiellt bekräftat, har dock åstadkommit uppståndelse inom handelskretsar.

Italien höljer tullarna.

I Italien förbereder man sig på att höja varutullarna med 15% på de alster, vars tullsätser i handelsfördragen icke äro stipulerade.

Kondoleansskrivelse från kejsaren av Abessinien till ärkebiskopinnan fru Anna Söderblom.

Skrivelsen är i översättning av följande lydelse:

Haile Selassie I, Guds utkorade kejsare av Etiopien, till fru Anna Söderblom.

Frid vare med Eder!

I förra veckan blev det Oss bekant, att ärkebiskopen av Uppsala, Nathan Söderblom, gått in i den sista vilan.

Vi kände den salige ärkebiskopen såsom en vän till Vårt rike och på ett särskilt sätt till Oss personligen. Därför vilja Vi framföra till Eder, att även Vi äro meddelaktiga i Eder sorg. Vi bedja till Gud, att Han måtte stärka Eder.

Svenske Folksekreterarens ämbetstelefon är numera nr. 428—79.

Givet i Vår stad Addis Abeba den 29 Hamlie 1923 (5 augusti 1931).

Wolde Maskal, storsigillbevarare.

Svenskbyborna i Canada återresa till Sverige.

En stor del av svenskbyborna i Canada planera inom en kort tid att återresa till Sverige. Deras bosättning i Canada har misslyckats. De äro omkring sjuttiofem till antalet, meddelas i Sv. Journalen i Seattle Wash.

Ny Jätteskandal i Nev York.

En stor skandal är under uppsegling i New-York. Högste chefen för invandringskommissionen Benjamin Day beskylls för att under flera år ha stått i förbindelse med ett band, som smugglar in emigranter, och han lär för sina tjänster ha emottagit den nästa summan av 2 miljoner dollars. Day har nu frånträtt sin post. Smugglarbandet lär också ha stått i förbindelse med flera högre ämbetsmän i invandringsbyrån och andra myndigheter i Washington. En rad av dessa ämbetsmän har redan avsatts, men besynnerligt nog har det inte rests någon officiell anklagelse mot dem. De ämbetsmän, som remplacerat de avskedade, ha under de sista 4 dagarna deporterat 361 personer, som man inte önskar behålla kvar i Amerika. Att man inte vill ha dem kvar i landet, förstår man, när man hör, att 233 av dem voro kända förbrytare och 161 sinnessvaga. Deportationen fortsättes en tid framåt med obönhörlig stränghet.

ORSA KÄTTINGFABRIK

ORSA

(Innehavare: Järnhandl. Birger Olsson)

Tillverkar

Kätting och Flötningssmidan
ävensom *Specialkätting* för olika ändamål
EXCENTERKOPPLET

All kätting provas och utföres av prima svenskt specialjärn. Infordra offer. Telefoner 9 och 194.

Bästa drivkraft för fartyg av alla slag är

MARIN- J. M. JUNE-MUNKTELL

A.-B. Jönköpings Motorfabrik, Jönköping. Telegr.: MOTOR
Telefon 197, 897

SVEABLÄNDNING

Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

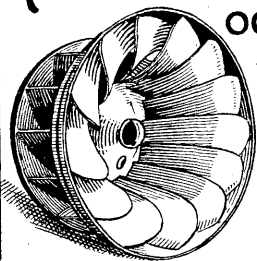
VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

„Besök Karlstad“

Moderna Vatten-TURBINER och REGULATORER till fördelaktiga priser Kvarnmaskiner alla slag

A.-B. MALMÖ. KVARNMASKINSFABRIK
och FABRIK för KVARNMASKINER
KÖPENHAMN MALMÖ ÖREBRO

H O L M B L O M S

Kappor, dräkter Norrmalmstorg

Tel. Nr. 561 Stockholm Rikst. 9255

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamntagan 3A **STOCKHOLM** Norrmalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

CARL FREDRIKS BIERSTUGA
Hantverkargatan 17.
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

Giv barnen **SVEA**
CHOKOLAD och CACAO
Närande, Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

A.-B. Lidköpings Vikingsågar
LIDKÖPING

VIKING

Representant för Estland
Johan Kronsjö.

Aktiebolaget
Nya Spis- & Knäckebrödsfabriken
OSKARSHAMN Väckända brödsorter rekommenderas.
Köp det! Ät det!

„Besök Katrineholm“

EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till KARLSKRONA-DANZIG-LIBAU-RIGA-REVAL-HÄLSINGFORS.

„Besök Borås“

AKTIEBOLAGET
EDSVALLA BRUK

EDSVALLA

Årlig tillverkning:
12,000 tons blekt sulfittcellulosa
3,500 tons våt mekanisk trämassa

Försäljning genom

A/S Borregaard, Sarpsborg, Norge.

Aktiebolaget J. E. Arndt
Hudiksvall Ångbåtsexpedition, Befraktnings-Skeppsmäkleri och Speditionsaffär. Lager av kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

TVÅ Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46%

Begär alltid dessa
brännvinsorter på
restauranter och sys-
tembolag

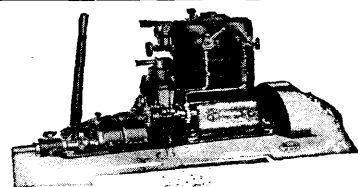
Reserverad annonsplats

Året Runt bra mat
Systembolagets Restaurang på
LAXEN, HALMSDAT

Reserverad annonsplats

Vid besök i Norrtälje rekommenderas
Stadshotellet
Innehavare Direktör B. O. Lagermark
Musik under sommarmanaderna.

Betald annonsplats

Skandia Motor

lättvikstyper 4-30 hk. för
räoljedrift

vinna alltmera framgång. Den billiga driftkostnaden, den bekväma starten (på beställning elektrisk uppvärmning och start), obehövligheten av passning, frånvaron av eldfara samt okänslighet för saltluft och väta äro egenskaper som tillfredsställa varje motorbåtsägare.

SKANDIA - VERKEN A. B. Lysekil.

Representanter i Stockholm:

Johs Källander A.-B.

Birger Jarls gatan 32, Tel. 3556-3557

Jönköpings stads och läns sparbank
Stiftad 1831.

Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Smålands Taberg.

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin.
Ekorre, Hare och Kanin upp-
köpas till allra högsta pris-

Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsaks-
ligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes-
mot porto.

OUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

ÖREGRUND - STADSHOTELLET

Telefon 7.

Propa rum. Gott bord.

Fullständig servering.

Bilgarage. — Bensin.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,

Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin. stadskemist.

Restaurant Runan

Sundsvalls popu-
läreste restaurant.

HEMTREVLIG FESTVÄNING

Förträfflig mat. Billigaste priser

Svenska Bomullsflaggor

Hängmattor av Bomullstyg

Gefle Manufaktur Aktiebolag

Strömsbro

Telefoner: Gävle 88, 2288 och 1689.

BIERSTUGAN I

Spångabacken, Norrköping.

Rekommendera sina väl tempererade malt-
drycker.

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkros-
sar, Vägbyggnadsmaskiner, Betong-
blandare, Torvmaskiner, Bränslekros-
sar för Torv, Koks och Kol, Pulverise-
ringsmaskiner, Vindsiktare, Transportap-
parater, Lastningselevatore, Rullager,
Rallvagnshjul, Kockillgods, rekommende-
ras.

AKTIEBOLAGET

ÅBJÖRN ANDERSON

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

RESTAURANT DAMBERG

Matsalen i tr. Stockholm rekommenderas
Beställningar av bord N. 129 11. N. 62 85.